

Les ciutats mitjanes en el context regional europeu (Sabadell, 28-29 d'abril de 1994)

Anna Burgués; Anna Palmada

Resum

El primer «Seminari internacional de les ciutats mitjanes en el context europeu» ha tingut lloc a Sabadell el 28 i 29 d'abril de 1994. Organitzat per l'Ajuntament de Sabadell i per la Comissió de les Comunitats Europees de la Direcció General de Polítiques Regionals, ha tingut com a propòsit reunir representants de ciutats mitjanes europees per parlar de les seves problemàtiques i intercanviar informació sobre les propostes de millora plantejades des dels ajuntaments o altres administracions.

Resumen. Las ciudades medianas en el contexto regional europeo (Sabadell, 28-29 de abril de 1994)

El primer «Seminario internacional de las ciudades medianas en el contexto europeo» se ha celebrado en Sabadell el 28 y 29 de abril de 1994. Organizado por el Ayuntamiento de Sabadell y por la Comisión de las Comunidades Europeas de la Dirección General de Políticas Regionales, ha tenido como objetivo reunir a representantes de ciudades medianas europeas para tratar sus problemáticas e intercambiar información sobre las propuestas de mejora planteadas desde los ayuntamientos u otras administraciones.

Résumé. Les villes moyennes dans le contexte régional européen (Sabadell, 28-29 avril 1994)

Le premier «Séminaire International des villes moyennes dans le contexte régional européen» a eu lieu à Sabadell les 28 et 29 avril 1994. Organisé par la Mairie de Sabadell et par la Commission des Communautés Européennes de la Direction Générale de Politiques Régionales, il a réuni des représentants des villes moyennes européennes pour parler de leurs problèmes et échanger des informations et des expériences portées à terme par les mairies et d'autres administrations.

Abstract. Medium-size cities in the European regional context (Sabadell, 28-29th april 1994)

The first «International Seminar on medium-sized cities in a European context» was held in Sabadell on 28th and 29th April 1994, under the auspices of the city's Council and the European Community Commission of the General Directorate of Regional Policy. The objective of the seminar was to bring representatives of various medium-sized European cities together to discuss relevant problems and exchange information on improvement projects proposed by councils or other authorities.

El primer «Seminari internacional de les ciutats mitjanes en el context europeu» tingué lloc a Sabadell (cocapital del Vallès Occidental) el 28 i 29 d'abril de 1994. Va estar organitzada per l'Ajuntament de Sabadell i per la Comissió de les Comunitats Europees de la Direcció General de Polítiques Regionals. La idea de dur-lo a terme va sorgir de la col·laboració entre l'alcalde de Sabadell, Antoni Farrés, i el president de la Comissió de Política Regional i eurodiputat, Antoni Gutiérrez Díaz.

El propòsit d'aquest seminari era reunir representants de ciutats mitjanes europees per parlar de les seves problemàtiques i intercanviar informació sobre les propostes de millora plantejades des dels ajuntaments o altres administracions.

Molts dels ponents eren representants d'administracions públiques, especialment d'àmbit municipal, i alguns provenien també de centres d'investigació. Les ciutats participants eren totes de països membres de la Comunitat Europea. Tot i que cadascuna presentava característiques diferents, es pot definir un perfil bastant majoritari: amb una població de 100.000 a 200.000 habitants, ocupats majoritàriament en els serveis, incloses en una àrea metropolitana, bastantes tenien un centre universitari o d'estudis superiors i desenvolupaven algun tipus de projecte de caràcter municipal. Els assistents al seminari eren professionals diversos (arquitectes, economistes, advocats...) al servei de l'Administració, estudiosos (geografia, arquitectura...) i polítics.

El seminari va ser inaugurat el 28 d'abril a les 9 del matí pel president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, l'alcalde de Sabadell, Antoni Farrés, el president de la Comissió de Política Regional, Ordenació del Territori i Relacions amb els Poders Regionals i Locals del Parlament Europeu, Antoni Gutiérrez Díaz, i el Cap de Divisió de la Direcció General XVI de la Comissió Europea, Mario Camhis. Jordi Pujol va destacar la importància de potenciar el paper equilibrador de les ciutats mitjanes en el context català i va reconèixer la vàlua de la força i empena de persones i associacions que no han deixat que aquestes ciutats quedessin despersonalitzades per l'ombra de Barcelona. Antoni Farrés va assenyalar la necessitat d'impulsar la constitució d'una xarxa de ciutats mitjanes en paral·lel a la ja existent de grans ciutats europees, de la qual Barcelona forma part.

Fetes les salutacions pertinents per les autoritats, el seminari va continuar fins a dos quarts de dues amb diferents sessions generals on es van exposar temes globals: les ciutats mitjanes com a centre de les polítiques europees de desenvolupament regional, les ciutats mitjanes a la regió metropolitana de Barcelona, les ciutats mitjanes a Espanya, i el desenvolupament socio-econòmic i ambiental a les ciutats mitjanes europees.

A la tarda, després d'un bon àpat ofert a la seu mateixa del seminari, es van encetar dues taules de debat simultànies, en les quals es van poder apreciar les estratègies seguides per diferents ciutats respecte a dos problemes clau: els espais lliures i l'agricultura periurbana, i la reconversió industrial. A la primera taula, les aportacions van prendre dos caires molt diferents: mentre els representants de les ciutats més agràries van explicar com s'ha convertit l'espai lliure i agrí-

cola en un recurs turístic per explotar, el de Sabadell —ciutat industrial i de serveis amb un terme municipal molt petit i altament ocupat— va exposar el paper primordial que han tingut aquests espais en la revisió del Pla general i la necessitat de recuperar-los i mantenir-los. Els ponents van estar d'acord que és imprescindible definir els espais lliures i les normes de protecció de l'agricultura periurbana, la qual cosa fa necessària una reglamentació europea adequada.

A la segona taula, van acaparar el protagonisme els problemes derivats de les reconversions industrials i les possibles alternatives. En aquest sentit, es va considerar que les administracions públiques poden incidir per mitjà dels plans ordenadors possibilitant ofertes de sòl industrial adaptades a les necessitats productives.

Després de tres hores i mitja de discussió densa, l'alcalde de Sabadell va oferir un còctel que van prendre una bona part dels assistents al seminari. Al vespre hi va haver una sessió de jazz al Paddock Boulevard, situat al costat de l'hotel on se celebrava el seminari. Aquesta àrea de servei, situada a l'avinguda de Francesc Macià —més coneguda com Eix Macià—, forma part d'una actuació promoguda per l'ajuntament de Sabadell en la qual es combina el lleure amb serveis personals i a les empreses. Per fer aquest seminari d'àmbit internacional es va triar encertadament aquesta nova centralitat sabadellenca i vallesana.

L'endemà, divendres 29 d'abril, es va encetar el seminari amb dues taules de debat simultànies. El tema central a la sala A va ser les estratègies per a l'equilibri urbà; es van discutir les desigualtats socials i físiques a les ciutats i algunes de les polítiques posades en pràctica per compensar-les. Per a l'èxit d'aquestes polítiques es va veure molt necessària una gran cooperació de tots els agents locals i el contacte entre municipis de problemes comuns: dins l'àmbit de la mateixa àrea metropolitana o dins l'àmbit europeu.

A la sala B, el tema central va ser la mobilitat urbana i interurbana i els problemes d'accessibilitat. Representants de diferents ciutats van coincidir en la necessitat de reduir el transport privat i contaminant (cotxes) i de potenciar amb mesures directes i indirectes el transport no contaminant (bicicletes) i públic (autobusos, tramvies, trens), tant dins de la ciutat com en les connexions interurbanes.

A la sessió general de la tarda, que va començar a les tres, els temes de debat van ser sobre el creixement sostenible a les ciutats. Dues de les intervencions van incidir novament en la necessitat d'un progrés respectuós amb el medi ambient. Aquesta idea té unes repercussions directes pel que fa a la mobilitat urbana: cal una reducció del trànsit automobilístic. Amb aquesta finalitat, l'urbanista Ciuffini va explicar la constitució del club de ciutats sense cotxes (del qual Sabadell és un dels 39 membres) i les polítiques que promou. A l'inici d'aquesta sessió i fora de programa, la coordinadora antiquart cinturó va repartir entre els assistents un full informatiu (en català i en anglès) referent al perill d'aplicació d'altres polítiques sobre mobilitat interurbana que s'estan fomentant a l'àrea metropolitana de Barcelona.

En una altra intervenció, l'urbanista portuguès Nuno Portas va reivindicar la necessitat de compaginar plans estratègics, plans d'ordenació urbana i projectes urbans concrets des dels òrgans de govern i gestió de les ciutats mitjanes per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible.

Joan Antoni Solans, director general d'Urbanisme de la Generalitat de Catalunya, va tancar la sessió general amb una dissertació sobre el paper de les ciutats mitjanes en el planejament territorial a partir dels anys seixanta i sobre les diferents teories que s'han anat formulant respecte a aquest tema.

A les sis de la tarda, va començar la sessió de clausura de les Jornades. Hi van participar l'alcalde de Sabadell, Antoni Farrés, el conseller de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, Albert Vilalta, el comissari de Polítiques Regionals a la Comissió Europea, Bruce Millan, i el subsecretari del Ministeri d'Obres Públiques, Transports i Medi Ambient, Antoni Llardén. Es va destacar la importància de les ciutats mitjanes com a equilibradores de l'espai regional i la necessitat de fomentar aquesta xarxa de ciutats mitjanes europees.

El seminari va ser un gran aparador de diferents polítiques i actuacions dutes a terme pels polítics i les administracions locals. Les aportacions teòriques van ser les més escasses, però ben interessants. Les ciutats mitjanes no volen perdre el tren dels avantatges que pot representar el fet de ser tingudes en compte en el repartiment dels fons europeus. Seminaris com aquest poden ajudar a formar i cohesionar una xarxa de ciutats mitjanes des de la qual es pugui exigir més atenció a les problemàtiques que aquestes ciutats comparteixen.